

[Justitsministeren.]

det færøske. Jeg maa derfor befrygte, at naar et saadant Lotteri var blevet oprettet og store Forventninger fra Færingernes Side knyttet dertil, vilde disse Forventninger blive skuffet. Jeg tror ikke, det kan lade sig gøre at gennemføre Salget af Lodsedlerne, og saa vil Koncessionshaverne selvfølgelig heller ikke i Længden kunne opfylde deres Forpligtelser og Løfter, og Følgen deraf vil blive, at man vil være mere ilde stillet paa Færøerne, end hvis dette Lotteri ingen Sinde var blevet oprettet. Derfor maa jeg af denne rent saglige Grund beklage, at jeg ikke kan anbefale Rigsdagen at imødekomme den Begæring, der i saa Henseende er fremsat fra Færingernes Side.

Forslagsstilleren (Patursson): Den tekniske Side af denne Sag kan jeg ikke saa godt indlade mig paa at drøfte. Den skulde jeg tro har været vel overtænkt ved Forslagets Fremsættelse i Lagtinget i 1926 og yderligere i 1927 og 1928. Jeg er, som sagt, ikke i Stand til at imødegaa den højtærede Justitsministers Udtalelser angaaende den Side af Sagen. Men jeg har altsaa nu modtaget den højtærede Ministers endelige Afslag paa at fremme dette af mig paa Lagtingets Vegne indbragte Lovforslag; og jeg forstaa, at den højtærede Justitsministers Svar er i Indforstaaelse med den samlede Regerings Stilling. Konsekvensen er altsaa denne, at den høje Regering herved afslaar et for Færøerne særdeles betydningsfuldt finansielt Lovforslag, som er enstemmigt vedtaget af Færøernes Lagting. Thi vi maa vel huske paa, at dette Lovforslag ikke er bygget paa et separat færøsk politisk Partistandpunkt. Det indbragtes første Gang i Lagtinget i 1926 af Sambandspartiets Formand, de færøske Folketingsvælgeres Repræsentant i det andet høje Ting, Hr. Samuelsen, og fik allerede den Gang almindelig Tilslutning fra Selvstyrepartet — et Par enkelte Stemmer undtaget — og har siden haft jævn Tilslutning fra alle Sider.

Finansielt set betyder Afslaget, at intet andet Forslag foreligger til Afhjælpning af den færøske finansielle Misère, efter min Mening, at vi er saa at sige kørt fast. Parlamentarisk set er Afslaget en ny Bekræftelse blandt de mange paa, at Færøernes Lagting i folkeretlig Henseende indtager en saa underordnet Stilling, at dette Ting for længe siden burde have taget Navneforandring og slet og ret kaldt sig Færøernes Amtsraad. Thi Lagtinget betyder jo, som hver Mand ved, Lovting; og naar Lovtingets Vedta-

gelse ikke kan opnaa Lovskraft, er Navnet „Lovting“ misvisende.

Vi staaar utvivlsomt nu paa en Skillevej. Det gælder et Enten — Eller: enten frem eller tilbage; enten maa Lagtinget faa sin tusind Aar gamle Lovgivningsmyndighed tilbage, eller det maa ved Navneskifte gaa over til kun at blive et Amtsraad i Lighed med de øvrige danske Amtsraad og saa intet andet. Dette sidste kan selvfølgelig ordnes rent administrativt. Der er lige saa fuldgyl- dig Lovhjemmel derfor, som den Gang for faa Aar siden de færøske Sager fra før at have sorteret væsentlig under Justitsministeriet uden Lagtingets Vidende og imod Lagtingets Villie spredtes ud over samtlige danske Ministerier. Men jeg er ikke i mindste Tvivl om, at vi, ifald vi gaar til en saadan Foranstaltning, vil sande den første færøske Rigsdagsmand Niels Winthers Ord, da han sagde:

„Hvordan I skalter og valter med Færøerne, faar I aldrig Færøerne til at blive Danmark; kun en sørgelig Vildrede vil blive Frugten deraf.“

Den rene Amtsraadsstilling maa vi se bort fra; den tiltrædes ikke af en eneste ansvarlig Færing.

Mellemstadiet mellem Amtsraad og lovgivende Ting har overlevet sig. Herfor hæves mangfoldige Eksemplers Bevis, deriblandt det foreliggende Lovforslags nu saa uomtvistelige Skæbne. Efter Monopolhandelens 300-aarige Vintersøvn føler jeg mig overbevist om, at Færingerne nu vil istemme vor første færøske Folketingsmand Niels Winthers Udraab i 1852 om det nuværende, den Gang nyoprettede Lagtings nedværdigede Tilstand. Hans Ord er disse, de er haarde, men jeg tror, det er rigtigt at høre dem endnu en Gang:

„O, I hæderverdige Lagtingsmænd fra forudms Dage! Vide I, at det gamle færøske Lagting, til hvilket saa mange herlige Minder knytte sig — der dannede en Skranke mod al Underkuelse — der udbredte Held og Lykke over Land og Folk — der, efter ved Embedsmagtens Indførelse at være hensyngnet, i Aaret 1816 blev ophævet, nu atter er opstaaet af sin Aske?! Ville I give eders Minde til, at den gamle Institution vanhelliges ved — blot for at blænde Folks Øjne — at laane Navn til den nye Institution, der ikke har noget af de Kriterier, der udmærkede det ældgamle Lagting?! Nej, det Lagting, der nu er født til Verden, er kun et tomt Skelet, der maa bringe enhver til at gyse tilbage. Staaar derfor op af eders Grave og fralægger eder alt Slægtskab med dem, der have be-